

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Megjelent nyomtatott változatban is húszéves munkánkról szóló kiadványunk.

Közgyűlést tartott és első ízben tudományos elismeréseket osztott ki a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács. Erdélyben már hagyományosan jutalmazták kiváló tudományos munkájukért a kutatókat.

Számos szakmai elismerésről és a szaporodó számú tudomány napi rendezvényekről adhatunk számot e havi, igen sok hírt tartalmazó hírlevelünkben.

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Tóth Károly,
a somorjai Fórum
Kisebbségkutató
Intézet alapító

igazgatója, az MTA köztestületének
nemrég elhunyt külső tagja kapta meg
posztumusz a **Civil Társadalom
Fejlesztéséért Díjat**.

[Bővebben:](#)

Pro Cultura Hungarica díjjal
tüntették ki **Kubička Kucsera
Klára** felvidéki művészet-
történészt, az MTA

köztestületének külső tagját.

[Bővebben:](#)

**Lotz
János-
emlék-
éremmel**

tüntették ki **Mészáros András** felvidéki
filozófus professzort, az MTA külső tagját
és **Sándor Anna** nyelvészt, a nyitrai
Konstantin Egyetem tanszékvezető
docensét, az MTA köztestületének külső
tagját.

[Bővebben:](#)

Az Év Kutatója díjjal tüntették ki
Csernicskó István nyelvészt,
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai
Magyar Főiskola Hodinka Antal
Intézetének igazgatóját, az MTA Magyar

Tudományosság Külföldön Elnöki
Bizottságának tagját.

[Bővebben:](#)

A Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács
közgyűlésén első ízben osztottak ki
tudományos díjakat.

**„A kiemelkedő tudományos, illetve
tudományszervezői munkásságért”
díjat kapta:**

Horváth Katalin,
a filológiai tudományok
kandidátusa, az Ungvári
Nemzeti Egyetem docense,
az MTA köztestületének külső tagja;

Kótyuk István nyelvész,
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai
Magyar Főiskola tanszékvezető
docense, az MTA

köztestületének külső tagja;

Molnár József
geográfus, kandidátus,
a II. Rákóczi Ferenc
Kárpátaljai Magyar

Főiskola tanszékvezetője, az MTA
köztestületének külső tagja;

3. oldal

Petneházy Dezső orvos,
kandidátus, kutató, az MTA
köztestületének külső tagja.

„A kutatómunkában elért
eredményekért” négy fiatal kutató
kapott díjat:

Kossey Gabriella orvos,
kandidátus, az Ungvári Nemzeti
Egyetem docense;

Márkus Pál, az Ukrán Nemzeti
Tudományos Akadémia
Elektronfizikai
Kutatóintézetének vezető
mérnöke, tudományos kutató;

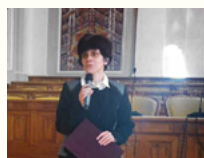
Szakál Imre történész,
a II. Rákóczi Ferenc
Kárpátaljai Magyar Főiskola
oktatója, az MTA
köztestületének külső tagja;

Vince Tímea környezettudós,
a II. Rákóczi Ferenc
Kárpátaljai Magyar Főiskola
oktatója, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Kiosztották az MTA Kolozsvári
Területi Bizottságának idei
tudományos díjait:

A **Tudomány Erdélyi
Mestere** lett **Gábor Csilla**
irodalomtörténész, a Babeş-
Bolyai Tudományegyetem
professzora, az MTA köztestületének
külső tagja.

**Fiatal Kutatói
Díjat** kapott
Borbély Sándor
fizikus, a Babeş-
Bolyai Tudományegyetem adjunktusa, és

Szász Levente közgazdász, a Babeş-Bolyai
Tudományegyetem docense,
dékánhelyettes, az MTA köztestületének
külső tagjai.

A **Tudományközvetítés és
Tudományos Bíráló Díjat**
Jancsó Árpád mérnök,
technikatörténész, az MTA
köztestületének külső tagja kapta.

[Bővebben:](#)

Gyurcsó István-díjat kapott
Végh László szociológus,
a Szlovákiai Magyar Levéltár
igazgatója, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Az **Apáczai-díj
aranyfokozatát**
kapta **Balázs Lajos**
néprajzkutató,
a Sapientia Erdélyi

4. oldal

Magyar Tudományegyetem docense,
az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Déry-díjat kapott
Selyem Zsuzsa erdélyi
irodalomtörténész, író,
a Babeş-Bolyai

Tudományegyetem tanára, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

A **földművelésügyi miniszter**
elismerő oklevelét kapta **Biró**
A. Zoltán szociológus,
a Sapientia Erdélyi Magyar

Tudományegyetem professzora,
az MTA Magyar Tudományosság
Külföldön Elnöki Bizottságának tagja.

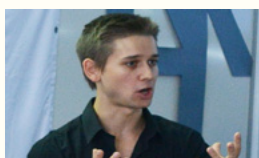
[Bővebben:](#)

Fodor Pál történészt,
az MTA Bölcsészeti-
tudomány Kutatóközpont
főigazgatóját **Gr. Mikó**

Imre emléklappal tüntette ki az Erdélyi
Múzeum-Egyesület.

[Bővebben:](#)

A Vajdasági Magyar
Tudományos Diákköri
Konferencia 2016. évi
Kristálygömb Díját

Pápista Zsolt germanista, az Újvidéki
Egyetem tanársegédje kapta.

[Bővebben:](#)

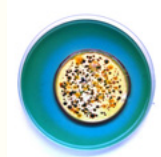

Kihirdették az Amerikai Magyar
Koalíció „**Bognár család**” által
meghirdetett ösztöndíj

nyerteseinek névsorát.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

A Sapientia Erdélyi Magyar
Tudományegyetemen zajló
mikrobiológiai kutatások
során a tudomány számára

eddig ismeretlen **két új baktériumfajt**
tenyésztettek ki és azonosítottak DNS
vizsgálatok alapján.

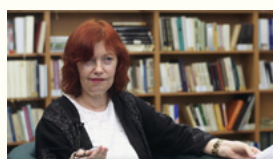
[Bővebben:](#)

Az **észak-bácskai és**
észak-bánáti régészeti
kutatásokat mutatták be
Szabadkán a nemzetközi

régészeti napon.

[Bővebben:](#)

A **szlovákiai**
magyarok
életmódjáról folyó
kutatásokról

hallgathatnak meg beszélgetést
a világhálón **Lampl Zsuzsanna**
szociológussal, a somorjai Fórum
Kisebbségkutató Intézet Szociológiai és
Demográfiai Kutatások Részlegének
igazgatójával, a Konstantin Filozófus
Egyetem oktatójával, az MTA
köztestületének külső tagjával.

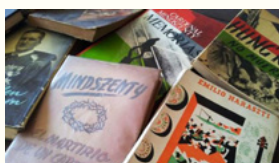
[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

5. oldal

Kutathatóvá válnak az argentínai magyar emigráció értékes dokumentumai.

[Bővebben:](#)

A popkultúra-kutatás új eredményeiről számoltak be a komáromi Selye János Egyetemen.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Utolsó generációs informatikai labort avatott

a Bitdefender és a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Matematika és Informatika Kara.

[Bővebben:](#)

Megalakult a Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem új szenátusa. Elnöke **Tonk Márton**

filozófus professzor, dékán, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Bemutakozott Csíkszeredában a **Pro Scientia Sicularum Egyesület**, amely a székelyföldi

kötődésű, nemzetközileg elismert kutatókat tömöríti.

[Bővebben:](#)

Megtartotta idei **közgyűlését**

a **Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács.**

[Bővebben:](#)

Együttműködési megállapodást írt alá az **Eperjesi Egyetem** és

a **Partiumi Keresztény Egyetem.**

[Bővebben:](#)

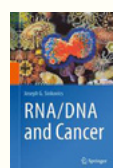
PUBLIKÁCIÓK

Az e-könyv formátumot követően nyomtatott változatban is megjelent az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadásában

bizottságunk kiadványa (magyar és angol nyelven is): **A nemzet mint tudományos közösség**. Húszéves az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága 1996-2016. Szerkesztette **Fedinec Csilla**.

[Bővebben:](#)

Megjelent a Springer Verlagnál **Sinkovics József** (Joseph G. Sinkovics) **RNA/DNA and Cancer** című könyve. A kötetéről hamarosan recenzió jelenik meg a Magyar

6. oldal

Tudomány című folyóiratban. A szerző az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Várady Tibor** / Tibor Varady *Weltgeschichte und Alltag im Banat*. Fälle aus einem Anwaltsarchiv von der

Monarchie bis zum Kommunismus című könyve. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelentek az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadójának új kötetei:

Dáné Veronka, **Lupescuné Makó Mária** (az MTA köztestületének külső tagjai), **Sipos Gábor** (az MTA külső

tagja): *Testimonio litterarum*.

Tanulmányok Jakó Zsigmond tiszteletére.

[Bővebben:](#)

Péntek János: Történekek a nyelvben a keleti végeken II.

A szerző az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Murádin Jenő: Fegyverek és műsák. Erdély művészete az első világháború idején.

A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Jakó Zsigmond: Írás, levéltár, társadalom. Tanulmányok és források Erdély történelméhez.

A szerző az MTA tiszteleti tagja volt.

[Bővebben:](#)

Megjelent az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kiadójánál **A moldvai magyar tájnyelv szótára** első kötetének első része, melyet

Péntek János, az MTA külső tagja szerkesztett.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Veress Emőd** és **Kokoly Zsolt** *Jogászképzés a Bolyai Tudományegyetemen 1945–1959.* című kötete.

A szerzők az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

Megjelentek a Nagyváradon 2015-ben és 2016-ban megrendezett **Argumentor-konferenciák** előadásából

készült kötetek. Szerkesztői: **Bakó Rozália Klára** és **Horváth Gizella**, az MTA köztestületének külső tagjai.

Közbeszédaktusok. Argumentor Műhelykonferencia Nagyvárad, 2015. szeptember 11.

[Bővebben:](#)

7. oldal

Mens Sana: Rethinking the Role of Emotions.

Proceedings of the Fourth International Conference

on Argumentation and Rhetoric, held in Oradea / Nagyvárad, Romania, 7–8 October 2016. november 14.

[Bővebben:](#)Az újvidéki Forum Könyvkiadónál jelent meg **A. Sajti Enikő Kisebbségpolitika és társadalomszervezés**

című könyve.

[Bővebben:](#)Megjelent **Antal Szilárd Röcsnik** című szótárfüzete Újvidéken. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.[Bővebben:](#)Nemzetközi kiadó konferenciakötetében látott napvilágot a Partiumi Keresztény Egyetem docensének, **Horváth Gizellának**, az MTA köztestülete külső tagjának **The ambiguity of micro-utopias** című szaktanulmánya.[Bővebben:](#)Megjelent a **Hungarian Cultural Studies**-nak,az Amerikai Magyar Tanárok e-folyóiratának 9., **2016.** évi száma.[Bővebben:](#)Megjelent az **Erdélyi Múzeum** című folyóirat **idei 3.** száma.[Bővebben:](#)Megjelent a kolozsvári **Korunk 11.** tematikus száma Önsorsrontó függőségeink címmel.[Bővebben:](#)Megjelent és olvasható a világhálón a Nemzetpolitikai Kutatóintézet új folyóiratának, a **Kisebbségi Szemlének az első száma.**[Bővebben:](#)Elérhetővé vált a felvidéki **Forum Társadalomtudományi Szemle online kiadása** a világhálón.[Bővebben:](#)**Letölthetők** a világhálóról a kolozsvári **Korunk** folyóirat idén megjelent **lapszámai.**[Bővebben:](#)**Beszámolót** olvashatnak a világhálón a **Kárpát-medencei tudományos együttműködésről** Pécsett megtartott nemzetközi konferenciáról.[Bővebben:](#)

8. oldal

Beszámolót olvashatnak a világhálón az **Ortutay Elemér**

teológus emlékére Beregszászban rendezett egyháztörténeti konferenciáról.

[Bővebben:](#)

Univerza v Mariboru

Összefoglalót olvashatnak a **Maribori Egyetem** 35 éves

Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékéről

a világhálón.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Október 17-én Kolozsváron tartott előadást **Dávid Gyula** erdélyi irodalom-

történész, az MTA köztestületének külső tagja **Tamási Áron Kolozsváron a forradalom napjaiban** címmel.

[Bővebben:](#)

Október 18-án Bécsben tartott előadást **Beck Zoltán**, a Pécsi Tudományegyetem tanára **Az elképzelt romológia** címmel.

[Bővebben:](#)

Október 18-án **Széchenyi 225 Emlékkonferenciát** rendeztek Nagyváradon.

[Bővebben:](#)

A Székely Hadosztály és a Tanácsköztársaság harcai címmel tartott előadást október 19-én

Sepsiszentgyörgyön (21-én pedig Nagyváradon) **Romsics Ignác** történész, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Az 1956-os magyar forradalom és (Cseh) Szlovákia címmel rendeztek konferenciát október 20-án Pozsonyban.

[Bővebben:](#)

Október 21-én tartották meg Kolozsváron a **Tudománytörténeti hagyományok és örökség a kolozsvári (romániai magyar) néprajzkutatásban** című konferenciát.

[Bővebben:](#)

BABES-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM

Október 21-22-én Kolozsváron ötödik alkalommal rendezték meg az **Interdiszciplináris párbeszéd** konferenciát Emlékezet és felejtés címmel.

[Bővebben:](#)

Az anyanyelv megőrzésének lehetőségei a magyar nyelvterület peremén címmel rendeztek nemzetközi tudományos tanácskozást Eszéken október 21-22-én.

[Bővebben:](#)

9. oldal

Október 23-28. között rendezték meg Sarasotában az **Amerikai Magyar Orvosszövetség** idei, sorrendben a 48. **tudományos találkozóját**.

[Bővebben:](#)

Penavin Olga 100 címmel rendeztek nemzetközi tudományos konferenciát Újvidéken október 25-én.

[Bővebben:](#)

A mezőgazdasági jövedelemadózárról tartott előadást október 24-én Párizsban **Fogarasi József** közgazdász, a Partiumi Keresztény Egyetem docense, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Október 26-án Somorján rendezték meg a **Musaeum Hungaricum XIII.** – A szlovákiai magyarság tárgyi emlékei és ezek múzeumi dokumentációja című konferenciát.

[Bővebben:](#)

Október 25-én közösen rendezett konferenciát Budapesten az MTA BTK Történettudományi Intézete és az Erdélyi Múzeum-Egyesület Kutatóintézete

Hivatalnokértelmiség a kora újkori Erdélyben II. címmel.

[Bővebben:](#)

Október 26-án **Sudár Balázs** és **Petkes Zsolt** történészek, az MTA BTK munkatársai tartottak előadást Rimaszombatban **Az őshazától Rimaszombatig, illetve Lelektől a viseletekig** (a magyarság eredete a legújabb kutatások tükrében) címmel.

[Bővebben:](#)

Október 25-én Révkomáromban tartott előadást **Rác Lajos** történész kandidátus, a Szegedi Tudományegyetem docense **Természeti katasztrófák a történelemben avagy mikorra várható a világvége?** címmel.

[Bővebben:](#)

Október 26-28-án **Rákóczi 110 éve Kassán** címmel nemzetközi konferenciát rendeztek Kassán.

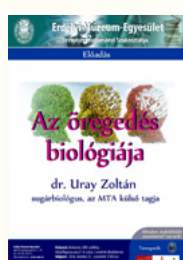
[Bővebben:](#)

Október 27-én Budapesten tartott előadást társzerzőjével, Tóth Lászlóval együtt **Simon Attila** történész, egyetemi

10. oldal

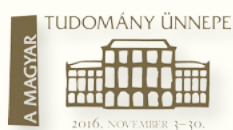
docens, a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet igazgatója, az MTA köztestületének külső tagja ***A kis lépések nagy politikusa.*** Szent-Ivány József, a politikus és művelődésszervező címmel.

[Bővebben:](#)

Október 27-én ***Az öregedés biológiája*** címmel tartott előadást Kolozsváron **Uray Zoltán** sugárbiológus, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Október 27-én és 28-án Kolozsváron tartott előadásokat **Rostoványi Zsolt** közgazdász, iszlámszakértő, a Budapesti Corvinus Egyetem rektora ***Válságok és konfliktusok a Közel-Keleten*** címmel.

[Bővebben:](#)

A Magyar Tudomány Ünnepe nyitóelőadását november 2-án Kiss Jenő nyelvészprofesszor akadémiussal együtt **Péntek János** kolozsvári nyelvészprofesszor, az MTA külső tagja tartotta Budapesten ***A nyelv szerepe a Kárpát-medencei magyarság identitástudatában*** címmel.

[Bővebben:](#)

November 3-án New Yorkban tartott

előadást **Lévai Péter** magfizikus professzor, akadémikus, az MTA Wigner Fizikai Kutatóközpont főigazgatója ***Big Science and Big Data in a Small Country*** címmel. Ugyanekkor tartott előadást **Felsővályi Klára** biokémikus, biofizikus, a GeneCentrix Company kutatási igazgatója ***Sequence and structure relationships in the cadherin protein family*** címmel.

[Bővebben:](#)

November 3-án rendezték meg Beregszászban a ***Fiatal kárpátaljai magyar kutatók 13. konferenciáját.***

[Bővebben:](#)

November 3-án Kolozsváron tartott előadást **Bélyácz Iván** közgazdász akadémikus, a Pécsi Tudományegyetem professzora ***Az alacsony kamatok ellenére miért nem nőnek a reál beruházások, és miért lassú a növekedés?*** címmel.

[Bővebben:](#)

A szellemi tulajdon jog új kihívásai a 21. században címmel rendeztek konferenciát Kolozsváron november 3-án.

[Bővebben:](#)

11. oldal

November 3-án Kolozsváron tartott előadást **Horkay Hörcher Ferenc** eszmetörténész, filozófus, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora ***A régi városi polgárok hagyományos politikai tudása*** címmel.

[Bővebben:](#)

Megkötések nélkül 1956-ról címmel rendeztek Kárpát-medencei tudományos konferenciát Beregszászban november 3. és 5. között.

[Bővebben:](#)

November 3-6. között rendezték meg Temesváron a ***XXIII. Nemzetközi Vegyészkonferenciát.***

[Bővebben:](#)

A Magyar Doktorandusz Közösség második nemzetközi találkozója november 3-6. között rendezték meg Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Újdonságok a közeli és távoli Univerzumban – avagy MIT vizsgálják a csillagászok? címmel tartott előadást a Bostoni Tudósklubban november 4-én **Fűrész Gábor** asztrofizikus, a MIT Kavli Institut kutatója.

[Bővebben:](#)

November 4-én **nemzetközi konferenciát** rendeztek Kolozsváron **gróf Széchenyi István születésének 225. évfordulója** alkalmából.

[Bővebben:](#)

BABES-BOLYAI
TUDOMÁNYEGYETEM

Ugyanezen a napon rendezték meg Kolozsváron az ***1956 Magyarországon és Erdélyben***: szemtanúk és történeti értékelések című nemzetközi történettudományi konferenciát is.

[Bővebben:](#)

Nagyváradon rendezték meg november 4-én a már beharangozott ***Partiumi kutatások*** elnevezésű konferenciát.

[Bővebben:](#)

Az orvostudomány aktuális kérdései címmel rendezték meg Csíkszeredában az Erdélyi Orvosnapokat november 4-5-én.

[Bővebben:](#)

Ifj. **Bertényi Iván** történész, a Bécsi Magyar Történeti Intézet igazgatója ***1867 – megosztó kompromisszum.*** A kiegyezés és értékelésének története címmel tartott előadást Bécsben november 6-án.

[Bővebben:](#)

12. oldal

November 7-én Veszprémben tartott előadást **Csernicskó István** nyelvész, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar

Főiskola Hodinka Antal Intézetének igazgatója, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának tagja **A nyelvész társadalmi felelősségéről és feladatairól** címmel.

[Bővebben:](#)

Híres problémák és megoldandó kérdések a matematikában címmel

tartott előadást Komáromban **Győry Kálmán** matematikus professzor, akadémikus, a Debreceni Egyetem emeritus rektora november 8-án.

[Bővebben:](#)

Félmúlt – jelen: Erdélyben – Európában (1926–2016) címmel rendeztek konferenciát

Kolozsváron november 8-9-én a Korunk folyóirat alapításának 90. évfordulója alkalmából.

[Bővebben:](#)

Előadásokat tartottak a szlovákiai **Tudomány és Technika Hete** alkalmából a komáromi Selye János Egyetemen november 8-10. között.

[Bővebben:](#)

November 9-én Stockholmban tartott előadást **Dobra Katalin** kutatóorvos,

a stockholmi Karolinska Institut kutatócsoport-vezetője **Molekuláris daganatbiológia – egy kutatóorvos szemszögéből** címmel.

[Bővebben:](#)

Első ízben avattak díszdokort

a komáromi Selye János Egyetemen november 9-én.

A kitüntetett: **Győry Kálmán** matematikus, a Debreceni Egyetem emeritus professzora és emeritus rektora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Kolozsvár 700 éve királyi város címmel rendeztek nemzetközi tudományos konferenciát Kolozsváron november 10-13. között.

[Bővebben:](#)

November 11-én Berlinben tartott előadást **Makovitzky József** kutatóorvos, professor emeritus, az MTA külső tagja **Wittenberg und die Reformation in Ungarn** címmel.

[Bővebben:](#)

Bécsben tartott előadást november 11-én **Navracsics Judit** nyelvész, intézetigazgató, a veszprémi Pannon Egyetem

13. oldal

professzora ***A két- és többnyelvűek önmeghatározásáról*** címmel.

[Bővebben:](#)

Oknyomozó tudomány.
Adottságok és

lehetőségek a magyar tannyelvű szakképzésben címmel rendeztek konferenciát november 11-én Marosvásárhelyen.

[Bővebben:](#)

A gyógyítás székelgyföldi

apostolai címmel rendeztek tudományos konferenciát Csíkszeredában november 11-én.

[Bővebben:](#)

November 12-én rendezték meg Prágában a ***10. Prágai orvostalálkozót.***

[Bővebben:](#)

Etika az edukációban címmel rendeztek tudományos szimpóziumot Komáromban november 15-16-án.

[Bővebben:](#)

Tudományos konferenciát

rendeztek Bécsben november 15-16-án ***Le roi est mort. Vive le roi! Tod, Begräbnis und Krönung 1916*** címmel.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

15 éves a Termini Magyar Nyelvi Kutatóhálózat.

[Bővebben:](#)

100 éve született ***Penavin Olga*** vajdasági nyelvész, néprajzkutató, egyetemi tanár.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

Pozsonyban született 410 évvel ezelőtt első magyar nyelvű tudományos kertészeti kézikönyvünk szerzője, első ***gyümölcskutatónk, Lippai János.***

[Bővebben:](#)

Az erdélyi Désen született 165 éve ***Ilosvay Lajos kémikus*** professor, a műegyetem rektora, akadémikus, az MTA másodelnöke.

[Bővebben:](#)

Kassán született 155 évvel ezelőtt ***Klupathy Jenő fizikus***, egyetemi tanár, akadémikus.

[Bővebben:](#)

14. oldal

A székelyföldi Bágyon született 145 esztendeje **Pálffy Móric geológus**, a Földtani Intézet vezetője, akadémikus.

[Bővebben:](#)

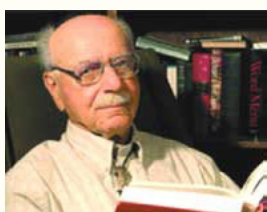
Kézdivásárhelyen született 130 esztendeje **Bányai János geológus**, muzeológus, a Hargita kutatója, a Borvízkutató Intézet alapítója.

[Bővebben:](#)

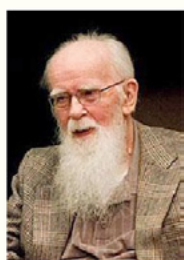
A felföldi Körmöcbányán látta meg a napvilágot **Putnoky Gyula orvos**, patológus, az Orvostovábbképző Intézet professzora.

[Bővebben:](#)

Éppen száz éve született **Vázsonyi Endre** (Weiszfeld, Andrew) magyar származású amerikai **matematikus**, a University of San Francisco, Santa Rosa Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

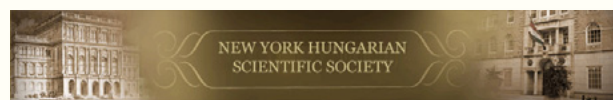

Százéves lenne **Dienes Zoltán Pál matematikus** is, aki Ausztráliában, Kanadában és a világ számos egyetemén tanított, egyebek között megalapította az Inter-

national Study Group for Mathematics Learning kutatócsoportot.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

A New York-i Magyar Tudományos Társaság ismét meghirdeti a **Szent-Györgyi Albertről elnevezett ösztöndíját** fiatal magyar kutatók számára.

A jelentkezési határidő: december 5.

[Bővebben:](#)

Székfoglaló előadást tart november 24-én Budapesten az MTA székházában **Mészáros András**, a pozsonyi Comenius Egyetem filozófus professzora, az MTA külső tagja **Megírható-e a magyar filozófia története?** címmel.

[Bővebben:](#)

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 15. fórumát november 25-én rendezik meg Kolozsváron. Fővédnöke Lovász László, az MTA elnöke.

[Bővebben:](#)

Az Újvidéki Egyetemhez tartozó szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar

15. oldal

fennállásának 10. évfordulója alkalmából
Változékony iskolai tudásterek címmel
konferenciát rendez november 25-26-án
Szabadkán.

[Bővebben:](#)Balassi Intézet
Collegium Hungaricum
Bécs**Die internatio-
nalen Wirkungen****der ungarischen Oktoberrevolution**

1956 címmel nemzetközi tudományos
konferenciát rendeznek Bécsben november
28-29-én.

[Bővebben:](#)

SZLOVÁKIAI MAGYAR AKADÉMIAI TANÁCS

SZMÁT

December
9-én tartja

meg **éves közgyűlését a Szlovákiai
Magyar Akadémiai Tanács** Somorján.

[Bővebben:](#)2017. március
23-án**Fejezetek a Délvidék múltjából 4.**

címmel nemzetközi történettudományi és
művelődéstörténeti konferenciát rendeznek
Szegeden.

A jelentkezési határidő: február 1.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

16. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2016/11. szám

*Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök
Szerkeszti a szerkesztőbizottság.*

*1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu*

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Pasternák Alfréd

(Tállya, 1930. szeptember 28)

*a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja*

Alfred Pasternák was born in Tállya, on September 28, 1930 in a prominent, orthodox Jewish family that had operated vineyards and a flour mill for seven generations in this town, which was centrally located in the famous Tokaj winemaking region. Shortly after Alfred's Bar Mitzvah in April 1944, the Nazis entered Hungary. The Pasternaks and other Jews of Tállya were forced into the ghetto in Sátoraljaújhely, and after six weeks, transferred from there by cattle car to Auschwitz. There the men and women were separated. Alfred and his father did not remain there long; shortly after their arrival they were sent to the Dörnchau concentration camp in Lower Silesia, where they remained until liberated by the Russians on 9 May 1945. After the war, Alfred and his father returned home in an arduous, two-week journey. They were reunited

Pasternák Alfréd Tállyán született 1930. szeptember 28-án, előkelő ortodox zsidó családban. A család hét generációja foglalkozott szőlészettel a híres tokaji borvidék központjában fekvő városban, ahol egy malmot is üzemeltettek. 1944 áprilisában, nem sokkal Alfréd Bar Mitzvah-ja után a nácik megszállták Magyarországot. A Pasternák családot más tállyai zsidó családokkal együtt a sátoraljaújhelyi gettóba deportálták, ahonnan hat hét múlva marhavagonban Auschwitzba vitték őket. A nőket és a férfiakat különválasztották. Alfréd és édesapja nem sokáig maradt Auschwitzban, érkezésük után hamarosan az alsó-sziléziai Dörnhauban lévő koncentrációs táborba szállították őket. Itt voltak 1945. május 9-éig, amikor az oroszok felszabadították a tábort. A háború után édesapjával együtt kéthetes küzdelmes utazás után hazatértek, később

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

with the women in their family, who had also miraculously survived the war. Simon rebuilt his business and Alfred returned to school.

Though he passed his secondary school leaving exams with distinction and did extremely well in the entrance exams, his application was turned down by all four medical schools across Hungary. Finally, thanks to some people they knew and his honors at student contests, he was admitted to the University of Pécs and then he transferred to Budapest. He graduated with a Summa Cum Laude degree in 1955. He wanted to become an ob-gyn, yet he had to accept a job as an occupational physician in the Csepel Car Factory in Budapest. His only “defect” was his origin: his father was considered a capitalist. (The details can be read in the “Saga of the Pasternak Family.”) In 1956 he was working at the Péterfy Sándor Street hospital in Budapest as a first-year resident doctor, where in few days “everybody could get hold of their political records”. The first words on mine read: “Class-alien, enemy”. Later on, when it became obvious that the revolution did not prevail, these two words confirmed my determination: I would hardly succeed in Hungary, I must leave my homeland at any cost. I did so on 8 December 1956.” – he wrote in “My Revolution – Alfréd Paszternák: Class-alien, enemy” in October 2016.

With the assistance of the Hebrew Immigrant Aid Society (HIAS) he went

együtt a család – a nők csodával határos módon szintén túléltek a háborút. Édesapja újjáépítette gazdaságát, Alfréd pedig visszament az iskolába.

Kiemelkedő eredményt ért el mind az érettségi, mind a felvételi vizsgán, de mind a négy magyar orvosi egyetem elutasította jelentkezését. Végül ismerősöknek és a tanulmányi versenyeken elért eredményeinek köszönhetően felvették a pécsi egyetemre, egy év múlva átkerült Budapestre. 1955-ben summa cum laude minősítéssel diplomázott. Szülész–nőgyógyász akart lenni, de csak üzemorvosként tudott elhelyezkedni a Csepel Autógyárban. Egyetlen hibája a származása volt: édesapja kapitalistának számított. (Mindez részletesen elolvasható a Saga of the Pasternak Family című írásában.)

1956-ban a Péterfy Sándor utcai kórházban dolgozott első éves rezidensként. Néhány nap múlva „mindenki megkapta a politikai kártyáját. Az enyémen ezek voltak az első szavak: Osztályidegen, ellenség. Később, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a forradalom elbukik, ez a két szó határozta meg döntésemet – nem tudok boldogulni Magyarországon, bármilyen áron el kell hagynom szülőhazámat. 1956. december 8-án így is cselekedtem.” – olvasható a 2016 októberében közzétett Az én forradalmam – Paszternák Alfréd: osztályidegen, ellenség című írásában.

A Héber Bevándorlók Segélyegyesületének (HIAS) segítségével Los Angelesbe

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

III. oldal

to Los Angeles, where he went on to postgraduate medical training at Cedars-Sinai Medical Center and remained on the faculty. He also holds a clinical professorship at UCLA Medical School and has received many honors and accolades. He became a Diplomate of the American Board of Obstetrics and Gynecology, a Fellow of the American College of Obstetrics and Gynecology, and a number of local, national and international societies. He is also a member of the Board of Governors. Dr. Pasternak has lectured and published locally, nationally and internationally, and is the author of a lecture series on "Medicine in the Holocaust". His book: *Inhuman Research: Medical Experiments in German Concentration Camps* was published by the Akadémiai Kiadó, Budapest in 2006. The Hungarian version – *Embterelen kutatás* – came out for the Budapest Book Festival of 2007. His most important awards include the Honorable Citation by the U.S. House of Representatives (1976, 1978), the California Assembly (1976), the Humanitarian Award by the City of Los Angeles (1976), Man of the Year by the Torath Emeth Academy and the National Telethon of Chabad. He received the "Flame of Truth Award" by the Fund for Higher Education in Israel and the Semmelweis Memorial Award from the Postgraduate School of Medicine in Budapest (1988). In 2007 he received the Award for Excellence of the Akadémiai Kiadó. He is honorary member

ment, a Cedars-Sinai Orvosi Központban posztgraduális képzésen vett részt, és ott is maradt a karon. Klinikai professzor a Kaliforniai Egyetem Los Angeles-i Orvostudományi Karán, számos kitüntetésben és elismerésben részesült. Az Amerikai Szülészek és Nőgyógyászok Testületének diplomatája lett, tagja az Amerikai Szülészeti és Nőgyógyászati Szakmai Kollégiumnak, valamint számos helyi, nemzeti és nemzetközi társaságnak. Tagja a Board of Governors-nak. Pasternák professzor számos előadást tartott és tanulmányt közölt mind helyi, mind nemzeti és nemzetközi szinten. Szerzője az Orvostudomány a Holokausztban című előadás-sorozatnak. *Inhuman Research: Medical Experiments in German Concentration Camps* című könyvét az Akadémiai Kiadó adta ki 2006-ban. *Embterelen kutatás* címmel magyarul a 2007-es könyvhétre jelent meg. Legfontosabb díjai és kitüntetései: az USA Kongresszusának kitüntetése (1976, 1978), Kalifornia Állam kitüntetése (1976), Los Angeles Város kitüntetése (1976), a Torath Emeth Akadémia és a National Telethon of Chabad „Az év embere” kitüntetése. Megkapta az izraeli Felsőoktatási Alap „Flame of the Truth” díját. 1988-ban Semmelweis-emlékérmét kapott, 2007-ben pedig az Akadémiai Kiadó Nívódíjában részesült. Tiszteletbeli tagja a Magyar Nőorvos Társaságnak és díszdoktora a Haynal Imre Egészségtudományi Egyetemnek. Alapító tagja a Magyarország

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

IV. oldal

of the Hungarian Gynecology Society and “Doctor Honoris Causa” of the Haynal Imre University of Health Service. He is founding member of the Friends of Hungary Foundation.

Between May 2000 and September 2002 international videoconferences were held between the Department of Obstetrics and Gynecology of the Cedar-Sinai Medical Center, Los Angeles and the Department of Obstetrics and Gynecology, Faculty of Health Sciences, Semmelweis University, Budapest, where he was always present. In 2004 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Medical Sciences. He read his inaugural speech “Holokauszt és bioetika on May 17, 2005.

Contact

University of California at Los Angeles
David Geffen School of Medicine
635 Charles Young Drive
CA 90095-733522 Los Angeles,
US
Tel.: +1 310 4752490
E-mail: apaster@verizon.net

Barátai Alapítványnak.

2000 májusa és 2002 szeptembere között segítségével és állandó közreműködésével videokonferenciákat szerveztek a Cedar-Sinai Orvosi Központ Szülészeti és Nőgyógyászati Tanszéke és a Semmelweis Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Tanszéke között.

2004-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották, az Orvosi Tudományok Osztályában. Holokauszt és bioetika című székfoglaló előadását 2005. május 17-én tartotta meg.

Kapcsolat

University of California at Los Angeles
David Geffen School of Medicine
635 Charles Young Drive
CA 90095-733522 Los Angeles,
USA
Tel.: +1 310 4752490
E-mail: apaster@verizon.net

